

Priekšvārdi

Rakstu krājums „Valoda: nozīme un forma 12. Gramatika un valodas apguve” ir Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas Latviešu un vispārīgās valodniecības un Baltu valodniecības katedru rīkotās 56. profesora Artura Ozola dienas starptautiskās zinātniskās konferences „Gramatika un valodas apguve” (18.–19.03.2021. LU HZF) materiālu un vairāku atsevišķi tapušu pētījumu apkopojums 15 rakstu veidolā. Konference tika rīkota sadarbībā ar Valsts pētījumu programmu „Latviešu valoda” (Nr. VPP-IZM-2018/2-0002, vadītāja – Ina Druviete) un tās apakšprojektu „Gramatika un tās saskarjomas: gramatikas enciklopēdiskā vārdnīca” (vadītāja – Andra Kalnača).

56. profesora Artura Ozola dienas starptautiskā zinātniskā konference „Gramatika un valodas apguve” bija veltīta gramatikas apraksta principiem un gramatikas jautājumu interpretācijai dzimtās valodas, tās izlokšņu un dialektu, kā arī citu valodu apgūvē gan sinhroniskā, gan diahroniskā aspektā. Konferencē bija pieteikti 44 referāti, to autori pārstāvēja dažādas Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Islandes, Japānas, Somijas, Čehijas, Gruzijas augstskolas un zinātniskās institūcijas.

Krājumā „Valoda: nozīme un forma 12. Gramatika un valodas apguve” ar rakstiem, kas tapuši uz konferences referāta pamata, piedalās Daiki Horiguchi (*Daiki Horiguchi* „Verbal aspect in the acquisition of Latvian as a foreign language”, Kioto Universitāte), Tamari Lomtadze (*Tamari Lomtadze* „Standard Georgian language: history and current challenges”, Akakija Cereteli Valsts universitāte), Agne Bielinskiene, Jolanta Kovalevskaite, Erika Rimkute (*Agnė Bielinskienė, Jolanta Kovalevskaitė, Erika Rimkutė* „Grammatical patterns in the corpus-driven „Lexical Database of Lithuanian””, Kauņas Vītauta Dižā universitāte), Julija Korostenskiene, Lina Bikeliene (*Julija Korostenskienė, Lina Bikeliene* „A comparison of degree intensifiers across English corpora: is it ‘flagrant’, ‘blatant’, or ‘sheer’ audacity?”, Viļņas Universitāte), Mihals Škrabals (*Michal Škrabal*, Kārļa Universitāte Prāgā), Aiga Veckalne (Ventspils Augstskola) („Bērtin berot valodiņu: par kādu citu latviešu valodas verbālu konstrukciju korpuslingvistikas skatījumā”), Indra Karapetjana, Gunta Roziņa („Lexicogrammatical aspects in English for dentistry acquisition materials”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Diāna Laiveniece, Linda Lauze („Gramatikas mācību satura variācijas pamatizglītības posmā: latviešu valodas standartu analīze (1992–2018)”, Liepājas Universitāte), Sanita Martena („„Es neuzskatu, ka latviešu valoda sastāv tikai no gramatikas”: vidusskolēnu valodas lietpratība un attieksme pret latviešu valodas mācīšanos”, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija), Daiga Deksnē („Priedēkļa *pār-* nozīmju hierarhijas atspoguļojums radiālajā nozīmju modelī”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Daira Vēvere („Patskaņa *ē* lietojums nomenu, verbu un adverbu gala zilbēs: dziļo tāmnieku izlokšņu piemērs”, LU Latviešu valodas institūts), Mārtiņš Laizāns („Rīgas neolatīniskie teksti latīņu valodas apgūvē: Bazilija Plīnija „Encomium Rigae”

jeb Rīgas antoloģiju gaidot”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Anita Paidere („Sufiksa *-ul-* desemantizēšanās Latvijas vietvārdos”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Kristīne Levāne-Petrova („Ciešamās kārtas konstrukcijas „Skolēnu pārspridumu korpusā””, LU Matemātikas un informātikas institūts).

Krājumā iekļauti arī divi īpaši tapuši pētījumi, kas saistīti ar gramatikas un semantikas jautājumu analīzi, to autore – Ilze Lokmane (LU Humanitāro zinātņu fakultāte) un Laura Rituma (LU Matemātikas un informātikas institūts) ar kopīgu pētījumu „Verba nozīmju nošķiršana: teorija un prakse”, kā arī Andra Kalnača (LU Humanitāro zinātņu fakultāte) ar rakstu „Darbības vārda veids latviešu un lietuviešu valodā – viena un tā pati vai tomēr atšķirīga kategorija?”.

Rakstu krājums „Valoda: nozīme un forma 12. Gramatika un valodas apguve” būs noderīgs ne tikai kā mūsdienīgas valodniecības teorijas izmantojuma avots, bet arī kā mācību līdzeklis dažādos latviešu, vispārīgās valodniecības u. c. studiju kursos.

Krājuma sastādītāja pateicas visiem autoriem par ieguldīto darbu rakstu sagatavošanā, redkolēģijas un pieaicinātiem recenzentiem un konsultantiem par ieteikumiem publikāciju pilnīgošanā. Īpaša pateicība pienākas krājuma pirmās korektūras veicējām – Paulai Kļaviņai, Ievai Ludboržai un Klintai Mellupai, LU HZF Baltu filoloģijas bakalaura un maģistra programmas studentēm, Valsts pētījumu programmas „Latviešu valoda” dalībniecēm.

Rakstu krājuma izdošanu finansē Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda” (Nr. VPP-IZM-2018/2-0002).

Andra Kalnača,

Krājuma „Valoda: nozīme un forma 12. Gramatika un valodas apguve”
sastādītāja un redaktore

Priekšvārdam ir Creative Commons Attiecinājuma 4.0 Starptautiskā licence (CC BY 4.0) / This editorial is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)